

Sammanträdesdatum
2023-02-13Beteckning
Dnr: 23RS467

Svar på interpellation om förseningsavgifter

Patrik Nyström, Sverigedemokraterna, har i en interpellation till Andreas Svahn, Socialdemokraterna ställt frågor som rör förseningsavgifter som Region Örebro län betalat ut 2018-2022.

Det är en viktig fråga då förseningsavgifterna i sig själva bara är en kostnad där regionens invånare inte har fått något av värde tillbaka. Med det sagt är det värt att notera att jämfört med de totala belopp som organisationen hanterar via faktura är förseningsavgifter extremt små men det är självklart av yttersta vikt att varje skattekrona går till verksamheterna och till att göra livet bättre för regionens invånare.

Ställda frågor och svar

1. Hur mycket har Region Örebro län betalat i förseningsavgifter, dröjsmålsräntor och inkassoavgifter under 2018-2022?

Region Örebro län har ett omfattande flöde av leverantörsfakturer. Under 2022 mottogs 243 148 leverantörsfakturer. Beloppsstorleken varierar betydligt, men en absolut majoritet fakturorna, 84 %, hade ett belopp som var lägre än 10 000 kronor. Medelfakturan hade ett belopp på 19 718 kr.

Beloppsintervall	Antal	Andel
>1 000 000	566	0,2%
100 001 - 1 000 000	4 353	1,8%
50 001 - 100 000	5 111	2,1%
10 001 - 50 000	28 013	11,5%
1 001 - 10 000	111 660	45,9%
<1 000	93 445	38,4%
Summa	243 148	100,0%

Ett fåtal leverantörer står för en stor andel av skickade leverantörsfakturer.

Leverantör	Antal fakturor	Andel %
Apotekstjänst Sverige AB	49 952	21%
Textilia Tvätt Textilservice AB	18 352	8%
First Card (SWE)	6 655	3%
ApoEx AB	5 730	2%
Office Depot	4 815	2%

Det sammanlagda beloppet som regionen 2022 betalat via leverantörsfakturor uppgår till 4 794 miljoner kronor, medan summa förseningsavgift och dröjsmålsränta uppgick till 630 tusen kronor. Beloppet har minskat i jämförelse med 2020 och 2021, men är högre än åren 2018-2019.

	Förseningsavgifter	Dröjsmålsränta	Summa
2022	521 820	109 038 kr	630 859
2021	606 861	227 619 kr	834 480
2020	898 928	111 586 kr	1 010 514
2019	360 556	96 344 kr	456 900
2018	346 692	78 991 kr	425 683

I relation till den totala leverantörssumman kan 630 tusen kronor tyckas vara en liten andel, 0,01 %. Men, det är en kostnad som ur många perspektiv ändå är mycket negativ.

- Regionen har, mot bakgrund av sin särskilda roll i samhället, ett särskilt ansvar att göra rätt för sig.
- Förseningsavgifter och dröjsmålsränta motsvarar ingen levererad tjänst eller vara. Det är endast en kostnad.
- Förseningsavgifter och dröjsmålsränta skapar merarbete i form av administration.

Hälso- och sjukvårdsnämndens verksamhetsområde betalade högst kostnad för förseningsavgifter och dröjsmålsränta.

Förseningsavgifter och dröjsmålsränta per nämnd 2022

Nämnd	Summa
Hälso- och sjukvårdsnämnd	543 631 kr
Forsknings- o utbildningsnämnd	6 946 kr
Folktandvårdsnämnden	8 020 kr
Samhällsbyggnadsnämnd	2 512 kr
Regional tillväxtnämnd	890 kr
Servicenämnd	40 200 kr
Regionfullmäktige som nämnd	1 011 kr
Regionstyrelsen som nämnd	2 659 kr

Fin Regionstyrelsen som nämnd	24 741 kr
Gem nämnd FTGHS o Tolkförm	249 kr

2. Vilka rutiner finns för att undvika försenade inbetalningar?

Respektive nämnd beslutar en gång per år vilka tjänstepersoner inom sitt verksamhetsområde som under året har befogenhet att kontrollera och avgöra om en faktura är klar för betalning. Detta görs genom att sätta en kontrollattest och en beslutsattest i ekonomisystemet Raindance. I normalfallet sker kontrollattest av den som har bäst kunskap om den köpta tjänsten eller varan, priset samt om och när varan/tjänsten har levererats. Beslutsattesten sätts vanligen av ansvarig chef. Därefter är en leverantörsfaktura klar för betalning.

I attestansvaret ingår att tillse att godkännandeprocessen sker så att leverantören erhåller betalning i tid.

I Raindance finns funktioner för att undvika försenade inbetalningar. Systemet levererar

- Påminnelsemail varje vecka om man har fakturor i sin inkorg
- Påminnelsemail varje dag under en vecka vid periodstängning

Därutöver har alla ekonomer tillgång till funktioner i systemet där de kan se vilka fakturor som ligger nära förfallodatum för att kunna påminna sina respektive enheter.

3. Vad görs för att förseningsavgifterna ska minska?

Regionstyrelsen har i budgetföresättningar för verksamhetsplan med budget 2022 uppmärksammat problemet om obetalda leverantörsfakturor, varvid två regionövergripande risker samt fyra stycken åtgärder formulerades.

Risken har bekräftats och beslutats av övriga nämnder. Följande åtgärder har vidtagits till följd av regionstyrelsens beslut:

Risken att leverantörsfakturor inte betalas i tid.

Status	Åtgärd
✓	Regionövergripande åtgärd: Ta fram och distribuera fördjupat utbildningsmaterial i ekonomisystemet Raindance.
✓	Regionövergripande åtgärd: Ta fram rutin för att löpande uppdatera referenslistor i ekonomisystemet Raindance.
✓	Regionövergripande åtgärd: Ta fram rutin för att följa upp orsaker till sena betalningar.

Status	Åtgärd
✓	Regionövergripande åtgärd: Månadsvisa kontroller av ej attesterade fakturor i centralen i ekonomisystemet Raindance.

Riskerna och redovisning av genomförda åtgärder kommer att redovisas i sin helhet i Regionstyrelsens verksamhetsberättelse. I stor utsträckning handlar åtgärderna att informera, utbilda, göra mindre justeringar och anpassningar i systemet Raindance samt att kartlägga flöden. Det senare har utgjort beslutsunderlag för ett antal ytterligare åtgärder, vilka har genomförts under 2022 eller har vidtagits under 2023:

- Beslut att justera attestflödet i Raindance så att systemet automatiskt skickar en faktura till beslutsattest efter att kontrolltesten utförts. Idag är cirkulering av fakturor en manuell hantering som kan leda till att fakturan blir ocirkulerad eller felcirkulerad och som i sin tur leder till för sent betald faktura. Driftstart maj 2023
- Automatisk attest av vissa specifika leverantörsfakturaflöden. En så kallad administrativ robot utvecklas för närvarande, med planerad driftstart i maj 2023. Roboten kommer, efter behörighetsbeslut i respektive nämnd, sätta beslutsattest på fakturor under ett visst angivet belopp. Rutinändringen skall kombineras med annat lämpligt internkontrollmoment. Åtgärden kommer att automatisera betalningsflödet för fakturor under det angivna fakturabeloppet. I stor utsträckning finns ”småfakturorna” inom hälso- och sjukvården. Förutom att åtgärden garanterat kommer att minska kostnaderna för förseningsavgifter och dröjsmålsränta, kommer åtgärden dessutom att medföra administrativa lättnader för personal inom vården.
- Tillgängligheten till betalningsmodulen i Raindance har ökat till följd av att en app har installerats på samtliga chefers mobiltelefoner (de som har behörighet att göra en beslutsattest). Driftstart nov 2022.

4. Finns det någon leverantör som regionen betalat ut extra stora förseningsavgifter till?

Ja, det finns två leverantörer som tillsammans stod för 81 % av den totala summan 2022.

Leverantör	Förseningsavg o dröjsmålsränta	Andel av total summa förseningsavg o dröjsmålsränta
Apotekstjänst Sverige AB	293 460 kr	47%
ApoEx AB	212 946 kr	34%

Med bakgrund i de åtgärder som vidtagits finns så klart en förhoppning om att förseningsavgifterna ska minska under 2023, bland annat tack vare automatisering av fakturor på mindre belopp och förenklade rutiner för medarbetare och chefer att kunna hantera attesteringen. Det som också är värt att lyfta fram som något positivt är det faktum att organisationen faktiskt har omfattande rutiner för attestering. Det är i samma syfte som vi måste minska förseningsavgifterna, nämligen för att se till att skattebetalarna får bästa möjliga verksamhet för pengarna.

Med detta anser jag att interpellationen är besvarad

Ordförande i Regionstyrelsen
Andreas Svahn